

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Скопје, 30 април 2020 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: март 2020 година

- Во март 2020 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити изнесува 4,89% и забележа месечен и годишен пад од 0,02 п.п. и 0,37 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 1,11% и на месечна основа е пониска за 0,08 п.п. На годишна основа, оваа каматна стапка е намалена за 0,31 п.п.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити, во март, е намалена за 0,21 п.п. на месечна основа и изнесува 4,12%. На годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,72 п.п. Кај просечната каматна стапка на новопримените депозити е забележан месечен пад од 0,44 п.п. и изнесува 0,54%, додека споредено со март претходната година оваа каматна стапка е пониска за 0,88 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити³

	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	1.2020	2.2020	3.2020
во % на годишно ниво							
Вкупни кредити	5.26	5.19	5.09	4.94	4.93	4.91	4.89
Корпоративен сектор	4.54	4.45	4.32	4.17	4.13	4.11	4.08
Домаќинства	6.01	5.92	5.81	5.70	5.69	5.67	5.64
Новоодобрени кредити	4.84	4.70	4.46	4.15	4.46	4.33	4.12
Корпоративен сектор	4.53	4.29	4.11	3.80	4.19	3.82	3.79
Домаќинства	5.49	5.22	5.10	4.71	4.91	4.95	4.83
Вкупни депозити	1.42	1.41	1.36	1.26	1.20	1.19	1.11
Корпоративен сектор	1.74	1.61	1.67	1.53	1.48	1.49	1.24
Домаќинства	1.38	1.38	1.32	1.23	1.17	1.15	1.10
Новопримени депозити	1.42	1.15	1.27	1.14	0.95	0.98	0.54
Корпоративен сектор	1.15	0.96	1.32	1.11	0.71	0.56	0.20
Домаќинства	1.63	1.25	1.24	1.17	1.07	1.19	0.94

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

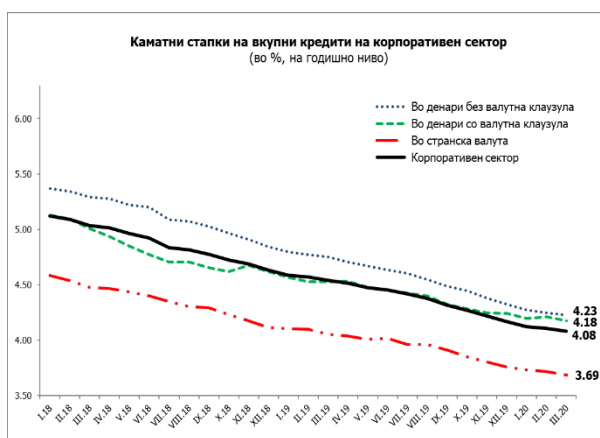
³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacij/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозитите/кредитите (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

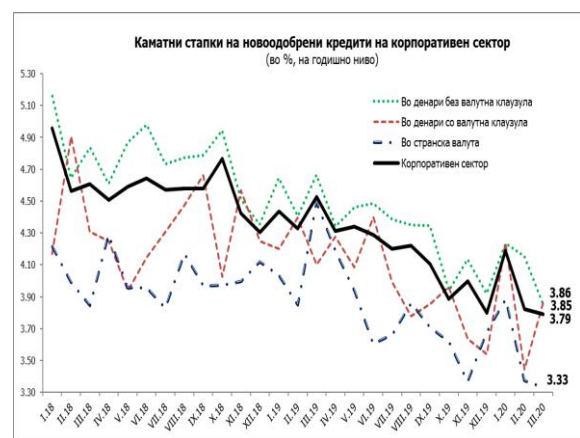
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁴

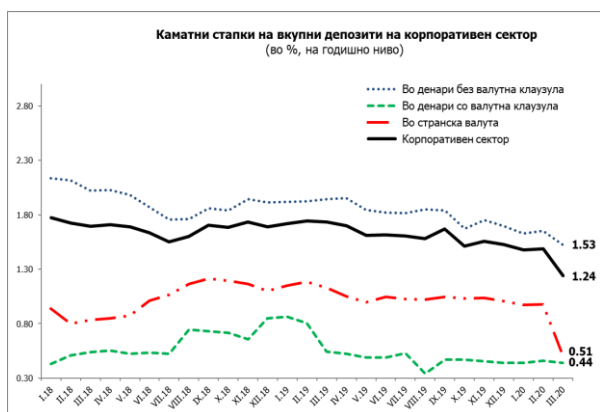
- Просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор, во март, бележи месечен пад од 0,03 п.п. и изнесува 4,08%. Надолната промена се должи на падот кај сите компоненти на оваа каматна стапка: каматните стапки на кредитите во странска валута и каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,03 п.п., соодветно), како и каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,02 п.п.). Споредено на годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор е намалена за 0,46 п.п.

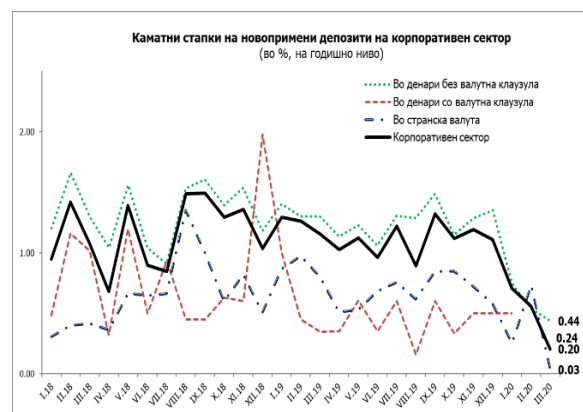
Извор: НБРСМ.

- Овој месец, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор е пониска за 0,03 п.п. во споредба со претходниот месец и изнесува 3,79%. Притоа, месечниот пад се објаснува со намалувањето на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,31 п.п. и 0,04 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула бележат раст (за 0,42 п.п.). Оваа каматна стапка е пониска за 0,74 п.п. на годишна основа.

Извор: НБРСМ.

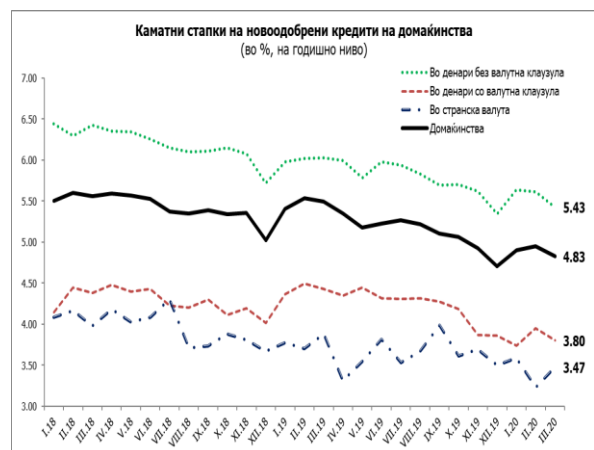
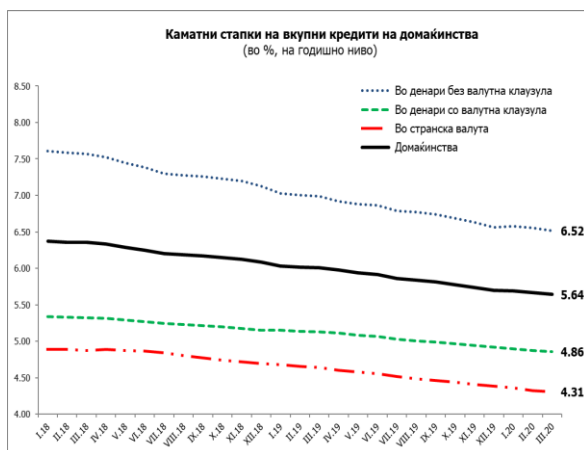
⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, во март изнесува 1,24% и во споредба со минатиот месец бележи намалување од 0,25 п.п. Намалувањето е резултат на падот кај сите компоненти во оваа категорија, и тоа: каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,47 п.п.) и каматните стапки на денарските депозити без и со валутна клаузула (за 0,12 п.п. и 0,02 п.п., соодветно). Анализирани на годишна основа, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор бележи пад за 0,50 п.п.
- Каматната стапка на новопримените депозити⁵ на корпоративниот сектор, во март е пониска за 0,36 п.п. на месечно ниво и изнесува 0,20%. Месечното намалување се должи на падот на каматните стапки на депозитите во странска валута и каматните стапки на депозитите во денари без валутна клаузула (за 0,70 п.п. и 0,10 п.п.). Истовремено, каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула во март изнесува 0,24%, за разлика од претходниот месец кога банките и штедилниците не примиле ваков вид депозити. Споредено со истиот период претходната година, оваа каматна стапка е пониска за 0,95 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

- Во март 2020 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити на домаќинствата изнесува 5,64%, по остварен месечен пад од 0,03 п.п. Гледано според валутната структура, месечната промена се објаснува со намалувањето кај сите компоненти: каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,03 п.п.), каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,01 п.п., соодветно). Просечната каматна стапка на вкупните кредити на домаќинствата е пониска за 0,37 п.п., споредено на годишна основа.

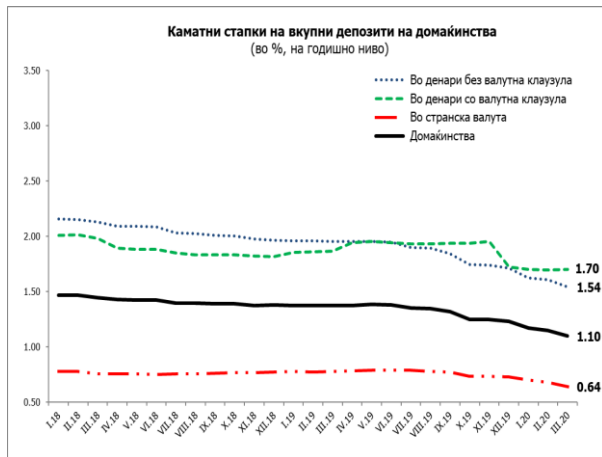
⁵ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекинет во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

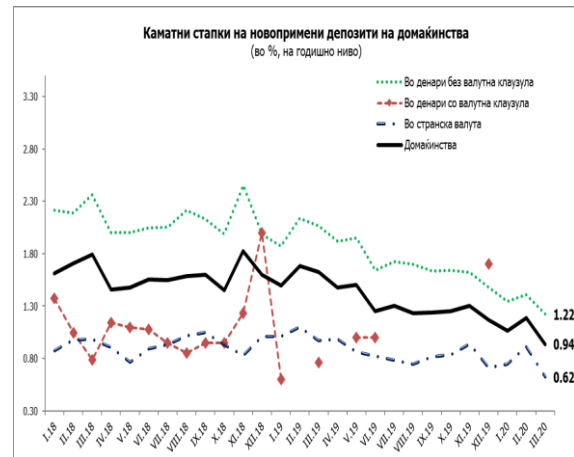

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во споредба со претходниот месец, мартовската каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата е пониска за 0,12 п.п. и изнесува 4,83%. Притоа, падот произлегува од намалувањето на каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,19 п.п. и 0,15 п.п., соодветно), во услови на раст на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,24 п.п.). На годишна основа, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата бележи пад од 0,66 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата, во март е намалена за 0,05 п.п. на месечно ниво и изнесува 1,10%. Надолната месечна промена целосно е резултат на пониските каматни стапки на депозитите во денари без валутна клаузула и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,07 п.п. и 0,04 п.п), во услови кога каматната стапка на депозитите во денари со валутна клаузула е непроменета. Во споредба со март претходната година, оваа каматна стапка е пониска за 0,28 п.п.
- Во март, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁷ изнесува 0,94%, по остварен месечен пад од 0,25 п.п. Месечниот пад се должи на намалените каматни стапки на депозитите примени во странска валута (за 0,29 п.п.) и намалените каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,19 п.п.). Овој месец, трет по ред, кај банките и штедилниците не се евидентирани новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Анализирани на годишно ниво, просечната каматна стапка на новопримените депозити на домаќинствата бележи пад за 0,69 п.п.

⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 29 мај 2020 година (референтен пресек заклучно со април 2020 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/110/108).